OCHRONA LUDNOŚCI

INFORMATOR

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI

OCHRONA LUDNOŚCI

INFORMATOR

1. Alarmowanie i ostrzeganie ludności 3
2. Regionalny System Ostrzegania (RSO) 5
3. Numer alarmowy 112 7
4. Zdarzenia terrorystyczne 9
5. Ważne numery telefonów i adresy stron internetowych 12

ŁÓDŹ 2016

1. Alarmowanie i ostrzeganie ludności

Jednym z ważniejszych zadań obrony cywilnej, mającym decydujący wpływ na efektywność prowadzonej akcji ratowniczej i udzielenie pomocy poszkodowanej ludności w wypadku zagrożeń czasu pokoju i wojny, jest ostrzeganie oraz alarmowanie. Sygnały alarmowe i ostrzegawcze przekazywane są przez syreny alarmowe (niektóre syreny posiadają możliwość emitowania alarmów i komunikatów głosowych) oraz środki masowego przekazu – radio i telewizję. Wykorzystywane są także inne sposoby informowania ludności np. wiadomościami tekstowymi (SMS) poprzez sieć telefonii komórkowej, megafony oraz powiadamianie od domu do domu.

WAŻNE: Jeżeli usłyszałeś lub zobaczyłeś sygnał alarmowy, włącz lokalną stację radiową lub telewizyjną i oczekuj na komunikaty związane z zasadami dalszego postępowania.

ALARMY

Alarm o wystąpieniu zagrożenia ogłaszany jest trzyminutowym modulowanym sygnałem akustycznym. Odwoływany jest przez trzyminutowy sygnał ciągły.

OSTRZEŻENIA

Komunikaty ostrzegawcze przekazywane są w środkach masowego przekazu, gdy istnieje ryzyko wystąpienia zagrożeń

SYGNAŁY ALARMOWE

Ogłoszenie alarmu:

- ✓ Sygnał akustyczny: **Modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut**
- ✓ W środkach masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm (przyczyna, rodzaj alarmu itp.) ..... dla .....***
- ✓ Wizualny sygnał alarmowy: **Znak żółty w kształcie trójkąta** lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej

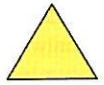

Odwołanie alarmu:

- ✓ Sygnał akustyczny: **Ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut**
- ✓ W środkach masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm (przyczyna, rodzaj alarmu itp.) ..... dla .....***

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE

Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami:

- ✓ Sposób ogłoszenia komunikatu poprzez środki masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie ..... około godz. ..... min. ..... może nastąpić skażenie ..... (rodzaj skażenia) w kierunku .....***
- ✓ Sposób odwołania komunikatu poprzez środki masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (rodzaj skażenia) dla .....***

Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami:

- ✓ Sposób ogłoszenia komunikatu poprzez środki masowego przekazu: formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- ✓ Sposób odwołania komunikatu poprzez środki masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (rodzaj zakażenia) dla .....***

Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska:

- ✓ Sposób ogłoszenia komunikatu poprzez środki masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców ..... (rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)***
- ✓ Sposób odwołania komunikatu poprzez środki masowego przekazu: Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: ***Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ..... (rodzaj klęski) dla .....***

UWAGA!

Syreny wykorzystywane także są w ćwiczeniach przeprowadzanych przez wojewodów. Informacja o takim ćwiczeniu przekazywana jest przez wojewodów do mediów co najmniej dobę przed przeprowadzeniem ćwiczenia.

2. Regionalny System Ostrzegania (RSO)

RSO to usługa, która umożliwia powiadamianie obywateli o lokalnych zagrożeniach, zarówno na stronach internetowych urzędów wojewódzkich, jak i w naziemnej telewizji cyfrowej, w naziemnym multipleksie cyfrowym MUX-3 w programach regionalnych: w standardzie HbbTV, w telegazecie, z wykorzystaniem napisów DVB, a także w aplikacji na telefon. Od 1 lipca 2015 r. ostrzeżenia przed najważniejszymi zagrożeniami otrzymujemy również poprzez SMS.

Bezpłatna aplikacja mobilna Regionalnego Systemu Ostrzegania dostępna jest w sklepach z aplikacjami dla poszczególnych systemów operacyjnych (Android, iOS, WindowsPhone). Aplikację można wyszukać po słowach kluczowych „RSO" oraz „Regionalny System Ostrzegania". Umożliwia ona dostęp do komunikatów, generowanych przez Wojewódzkie Centra Zarządzania Kryzysowego urzędów wojewódzkich na terenie całego kraju (każdego województwa). W celu zapoznania się z konkretnym komunikatem wystarczy pobrać aplikację RSO, a następnie wybrać dowolne województwo.

Komunikaty/ostrzeżenia rozpowszechniane w ramach RSO obejmują następujące kategorie tematyczne:

- ogólne,
- meteorologiczne,
- hydrologiczne,
- stany wód (wodowskazów).

Ponadto, w części „dla kierowców" RSO zawierać może informacje drogowe. Aplikacja zaopatrzona została również w część zawierającą poradniki postępowania w sytuacjach kryzysowych.

Jak to działa?

Komunikat (ostrzeżenie) generowany jest przez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego, a następnie w naziemnej telewizji cyfrowej (telewizja regionalna) i aplikacjach telefonicznych oraz SMS (tylko najważniejsze komunikaty).

1 lipca 2015 r. uruchomione zostały wszystkie funkcjonalności przewidziane dla RSO - przede wszystkim funkcja powiadamiania poprzez SMS, ale nie tylko, bo również od 1 lipca system obejmuje wszystkie kanały TVP nadawane w naziemnej telewizji cyfrowej, czyli: TVP 1, TVP 2, TVP Regionalna, TVP Info,

TVP Kultura, TVP Polonia, TVP Historia, TVP Rozrywka. Komunikaty pojawiają się na ekranie telewizora w formie napisów. W zwięzły sposób informują i odsyłają do szczegółów, np. umieszczonych na konkretnej stronie telegazety. W telewizorach dostosowanych do potrzeb telewizji hybrydowej (tj. łączącej telewizję z internetem) istnieje możliwość przejścia na stronę oferującą np. filmową informację dotyczącą zagrożenia. Na terenie województwa łódzkiego z funkcjonalności RSO mogą korzystać również abonenci sieci telewizji kablowej TOYA.

RSO-SMS – jak to działa?

Od 1 lipca 2015 r. RSO zostało rozszerzone o kanał SMS. Korzystanie z tego kanału jest bezpłatne dla użytkownika i nie wiąże się z koniecznością aktywowania takiej usługi. Nie ma zatem potrzeby podawania swojego numeru telefonu do bazy numerów czy informacji o lokalizacji użytkownika. Nie ma również potrzeby włączania tej funkcji – jest ona niezależna od aplikacji RSO.

RSO-SMS otrzyma na swój telefon komórkowy każdy obywatel będący w zasięgu sieci, pod warunkiem, że nie dezaktywuje takiej opcji w ustawieniach telefonu.

RSO-SMS przekazywać będzie wyłącznie najistotniejsze komunikaty i ostrzeżenia, które dotyczyć będą najpoważniejszych zagrożeń, w szczególności ostrzeżeń alarmowych o przewidywanych dużych skutkach i zasięgu.

RSO-SMS otrzymają na dzień dzisiejszy użytkownicy zalogowani w sieci telekomunikacyjnej jednego z 4 Operatorów: Orange, P4, T-Mobile lub Polkomtel.

3. Numer alarmowy 112

Numer alarmowy 112 umożliwia darmowe połączenie ze wszystkimi służbami ratunkowymi na terenie Unii Europejskiej z telefonów stacjonarnych, automatów telefonicznych i telefonów komórkowych. Z numerem 112 można połączyć się również z telefonu nie posiadającego karty SIM (jako połączenie alarmowe).

Kierowanie połączeń na numer alarmowy 112 jest bezpłatne.

Z numeru 112 należy korzystać wyłącznie w nagłych sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia, mienia lub środowiska, kiedy potrzebna jest pomoc Ratownictwa medycznego, Państwowej Straży Pożarnej czy Policji.

Jak postępować od momentu wybrania numeru 112?

- przebywaj jak najbliżej miejsca zdarzenia (jeśli jest to dla ciebie bezpieczne),
- czekaj cierpliwie na uzyskanie połączenia,
- wskaż lokalizację lub adres miejsca zdarzenia,
- opisz krótko zdarzenie,
- przedstaw się,
- udziel wszelkich informacji operatorowi i w razie konieczności wykonaj jego polecenia,
- rozłącz się dopiero po wyraźnym poleceniu operatora,
- połącz się ponownie w przypadku nagłej zmiany sytuacji,
- po rozłączeniu się nie korzystaj chwilowo z telefonu na wypadek, gdyby operator starał się z tobą skontaktować w celu weryfikacji informacji lub udzielenia innych dodatkowych informacji.

Dzwoń na numer 112, a uzyskasz pomoc Policji w przypadku nagłego zagrożenia, w szczególności gdy:

- chcesz zgłosić wypadek drogowy,
- chcesz zgłosić katastrofę lotniczą lub atak terrorystyczny,
- chcesz zgłosić użycie przemocy,
- chcesz zgłosić włamanie lub kradzież

oraz w innych sytuacjach wymagających niezwłocznej interwencji Policji.

Dzwoń na numer 112, a uzyskasz pomoc Ratownictwa medycznego w przypadku nagłego zagrożenia zdrowia lub życia, w szczególności gdy wystąpią:

- utrata przytomności, zasłabnięcie,
- duszności,
- bóle w klatce piersiowej,
- drgawki,

- krwotok,
- krwawienie z przewodu pokarmowego,
- zachłyśnięcie,
- oparzenie,
- złamanie lub zwichnięcie,
- zatrucie,
- poród

oraz w sytuacjach potrzeby zapewnienia opieki medycznej dla osób poszkodowanych w wypadkach.

Dzwoń na numer 112, a uzyskasz pomoc Państwowej Straży Pożarnej w przypadku nagłego zagrożenia, w szczególności wystąpienia:

- pożaru lub zadymienia,
- klęsk żywiołowych,
- skażeń chemicznych i radiacyjnych,
- katastrof budowalnych,
- konieczności działań ratowniczych w zdarzeniach na drogach,
- konieczności działań ratowniczych w zdarzeniach na akwenach i powierzchni lodu

oraz innych zagrożeń dla zdrowia, życia, mienia lub środowiska.

Europejski Numer Alarmowy 112 to numer alarmowy do wykorzystania wtedy, gdy nie potrafimy zidentyfikować zagrożenia w wymiarze dotychczasowych numerów ratunkowych, zaczynających się od „9" lub kiedy wymagana jest interwencja więcej niż jednej ze służb równocześnie. Obok numeru 112 w dalszym ciągu funkcjonują dotychczasowe numery alarmowe, czyli:

997 - Policja, 998 - Państwowa Straż Pożarna, 999 – Ratownictwo medyczne.

WAŻNE

Jeśli wybrałeś numer 112 przez pomyłkę, nie rozłączaj się tylko powiedz operatorowi, że nie wystąpiło niebezpieczeństwo. W przeciwnym wypadku może zostać wysłana natychmiastowa pomoc bez potrzeby. Nie należy dzwonić na numer 112 kiedy zaistniała sytuacja nie jest niebezpieczna i nie stwarza zagrożenia dla zdrowia, życia, mienia lub środowiska.

Dzwoniąc na numer alarmowy 112 bez potrzeby i uzasadnienia, blokujesz linię telefoniczną osobie, która właśnie w tej chwili może potrzebować natychmiastowej pomocy, a nie może połączyć się z operatorem.

Zastanów się - Ty też możesz kiedyś potrzebować natychmiastowej pomocy!

4. Zdarzenia terrorystyczne

Istotną cechą terroryzmu jest to, że nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego też należy zwracać uwagę na to, co się dzieje w naszym najbliższym otoczeniu (np. na zakupach, w podróży, w czasie imprez masowych, uroczystości religijnych czy na wakacjach). Terrorysta nie zawsze musi być obcokrajowcem i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem. Naszą uwagę powinny zwrócić:

- nietypowe lub rzucające się w oczy zachowanie osób,
- pozostawione bez opieki przedmioty, takie jak np. paczki, pudełka, pakunki, teczki, itp.,
- broń lub inne niebezpieczne narzędzia,
- osoby ubrane nietypowo dla danej pory roku,
- pojazdy parkujące w nietypowych miejscach, np. w pobliżu kościołów, synagog, meczetów czy też miejsc organizowania imprez masowych.

O wszelkich naszych wątpliwościach i spostrzeżeniach należy powiadomić służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo danego obiektu, Policję czy Straż Miejską.

Alarmuj w każdym przypadku zauważenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia!

JAK POSTĘPOWAĆ W PRZYPADKU STRZELANINY

- ✓ jeżeli w bezpośrednim sąsiedztwie rozległy się strzały, uciekaj z miejsca zagrożonego - nie ratuj rzeczy osobistych i nie staraj się za wszelką cenę pomagać innym,
- ✓ biegnij pochylony, obserwuj teren i myśl którędy możesz się wydostać z miejsca zagrożonego,
- ✓ jeżeli nie możesz uciekać, szukaj naturalnych osłon, które ochronią cię przed pociskami np. grubych ścian, murków, krawężników czy drzew - połóż się na ziemi, osłoń rękami głowę, nie ruszaj się do końca strzelaniny, w miarę możliwości obserwuj otoczenie, czekaj na działanie Policji,
- ✓ jeżeli chowasz się za samochodem, jako zasłonę wykorzystaj miejsce ulokowania silnika,
- ✓ jeżeli nie możesz wydostać się z budynku, a napastnik cię nie zauważył, ukryj się w jakimś pomieszczeniu i:
  - zachowaj ciszę i wycisz telefon,
  - zabarykaduj drzwi ciężkimi przedmiotami np. szafka, biurko, stół itp.,
  - wyłącz źródła dźwięku i światła np. telewizor, radio, oświetlenie,
  - schowaj się w ciemnym rogu pomieszczenia lub za meblami,
  - bez względu na to co się dzieje zachowuj bezwzględną ciszę, nie wychodź z pomieszczenia czekaj na przybycie służb ratowniczych,

- słuchaj odgłosów z zewnątrz,
- jeżeli w pomieszczeniu są jakieś osoby, kieruj nimi wydając polecenia wykonania powyższych czynności, poleć im w miarę możliwości rozproszyć się i ukryć za meblami w pomieszczeniu,
- jeżeli jesteś ukryty i bezpieczny w pomieszczeniu dzwoń na numer alarmowy, rozmawiaj cicho z operatorem i nasłuchuj odgłosów z otoczenia, przekaż:
  - co i gdzie się wydarzyło,
  - lokalizację sprawcy i kierunek jego poruszania,
  - liczbę sprawców, ich opis i uzbrojenie,
  - podaj liczbę poszkodowanych,
  - odpowiadaj na pytania operatora,
- jeżeli nie możesz rozmawiać, pozostaw aktywne połączenie i pozwól słuchać operatorowi.

✓ **jeżeli nie masz możliwości uciekać lub ukryć się,** a sprawca którego celem jest zabicie jak największej liczby osób zmierza w Twoim kierunku i **znajdujesz się w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia** – podejmij walkę z napastnikiem:
- **PAMIĘTAJ! - walczysz o swoje życie,**
- wybierz odpowiedni moment do ataku, postaraj się na moment odwrócić uwagę napastnika,
- musisz zaatakować z pełną determinacją i maksymalną agresją,
- do walki możesz wykorzystać przedmioty, które masz w pobliżu: krzesło, nożyczki, długopis, szkło, dezodorant w sprayu,
- walcz do czasu unieszkodliwienia napastnika i wołaj pomocy - inne ukryte osoby mogą udzielić ci wsparcia,

✓ po zakończeniu strzelaniny i uwolnieniu będziesz przesłuchiwany przez Policję, dlatego czekaj cierpliwie na zakończenie czynności.

JEŻELI STAŁEŚ SIĘ ZAKŁADNIKIEM

Rób, co ci każą. Nie graj bohatera i nie stawiaj oporu.

Nie dyskutuj z napastnikami, nie buntuj się – to może tylko pogorszyć sytuację.

Twoim celem powinno być przetrwanie – czekaj na akcję wyspecjalizowanej jednostki ratowniczej.

✓ nie uciekaj, jeżeli to możliwe, połóż się na ziemi, wykorzystaj naturalne osłony (np. ściana, schody, meble), rękami chroń głowę, staraj się zachować spokój,
✓ jeżeli masz możliwość, nie kładź się na ciągach komunikacyjnych lub pod oknami,
✓ unikaj dłuższego kontaktu wzrokowego z napastnikiem – może to wzbudzić jego agresję,
✓ nie odwracaj się tyłem do napastnika,
✓ wykonuj polecenia napastników, jeżeli oczekują od ciebie odpowiedzi, udziel jej po dłuższym namyśle - unikaj dyskutowania, częstego zadawania pytań, gwałtownych ruchów, obraźliwych zwrotów,
✓ zawsze pytaj napastników o pozwolenie np. pójścia do toalety, wstania, otwarcia torby itp.,

✓ na żądanie napastników oddaj im wszystkie przedmioty osobiste,
✓ nie zwracaj na siebie uwagi napastników,
✓ pozbądź się niepostrzeżenie oznaki pozycji zawodowej – jej identyfikacja może spowodować agresję napastników,
✓ stawiaj sobie drobne cele (np. uzyskanie od napastników wody, posiłku, opatrunku, możliwości skorzystania z toalety, udzielenia pomocy innej osobie), realizuj je i wyznaczaj kolejne,
✓ stawiaj sobie przyszłe cele (co będziesz robił po uwolnieniu?) - umacnia to wolę przeżycia,
✓ staraj się utrzymywać sprawność fizyczną i umysłową – myśl pozytywnie,
✓ staraj się dbać o higienę osobistą,
✓ stosuj zasadę ograniczonego zaufania w stosunku do współwięźniów – wśród nich może znajdować się ukryty napastnik,
✓ nie ujawniaj otoczeniu swoich obaw i słabych punktów – kontroluj swoje reakcje i wypowiedzi,
✓ staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących porywaczy i otoczenia – twoje zeznania mogą pomóc Policji w dalszych działaniach,
✓ bądź świadom, że przy wydłużającym się czasie uwięzienia, u ciebie lub u współwięźniów może obudzić się „syndrom sztokholmski" (sympatyzowanie z prześladowcami, chęć pomagania im),
✓ nie blokuj drogi ucieczki napastników.

Jeżeli zostałeś zwolniony w wyniku negocjacji lub udało ci się uciec, staraj się przekazać Policji jak najwięcej zapamiętanych szczegółów.

JEŻELI ZNALAZŁEŚ SIĘ W CENTRUM LUB W BEZPOŚREDNIM ZASIĘGU AKCJI ANTYTERRORYSTYCZNEJ

Akcja służb ratowniczych zawsze wywołuje zamieszanie i panikę, towarzyszą jej krzyki, wybuchy i strzały. Pamiętaj, aby:

✓ nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych ruchów – policjanci mogą uznać cię za napastnika,
✓ położyć się za najbliższym ukryciem, trzymając ręce z otwartymi dłońmi na wysokości głowy,
✓ nie próbować pomagać, nie atakować napastników,
✓ słuchać i wykonywać polecenia i instrukcje dawane przez policjantów – bądź świadom, że będą to działania gwałtowne, wykluczające jakiekolwiek namiastki sprzeciwu – nie zabieraj czasu zadawaniem pytań lub próbą dyskusji - **będziesz mógł wszystko wyjaśnić po zakończeniu działań,**
✓ nie dotykaj, nie podnoś przedmiotów pozostawionych przez napastników lub policjantów,
✓ nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących,
✓ po wydaniu polecenia opuszczenia pomieszczenia, opuść je jak najszybciej, nie zatrzymując się,
✓ w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających, odpowiadaj na pytania osoby prowadzącej przesłuchanie (przedstaw się i opowiedz, jak znalazłeś się w miejscu zamachu) – bądź świadom, że do chwili potwierdzenia twojej tożsamości i wykluczenia udziału w grupie napastników, będziesz traktowany jak przestępca.

5. Ważne numery telefonów i adresy stron internetowych

TELEFONY:

112 – Numer alarmowy 112

997 – Policja

998 – Straż pożarna

999 – Ratownictwo medyczne

986 – Straż miejska

987 – Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego

601 100 100 – numer ratunkowy nad wodą (MOPR / WOPR)

601 100 300 – numer ratunkowy w górach (GOPR / TOPR)

STRONY INTERNETOWE:

www.112.gov.pl – Europejski Numer Alarmowy 112

www.komunikaty.tvp.pl – komunikaty ostrzegawcze w ramach RSO

www.lodzkie.eu – Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi

www.mac.gov.pl/projekty/regionalny-system-ostrzegania-rso/poradniki-rso – poradniki dotyczące bezpieczeństwa w ramach programu RSO

www.ock.gov.pl/ – Obrona Cywilna Kraju